

har det også betydning for strafudmålingen, om der er tale om overfaldsvoldtægt, kontaktvoldtægt eller parvoldtægt.

Herudover har det stor betydning for strafudmålingen, om den pågældende samtidig dømmes for flere voldtægter og/eller for anden kriminalitet, og om den pågældende er tidligere straffet for ligeartet kriminalitet og eventuelt tillige som følge heraf idømmes en fællesstraf.

Undersøgelsen har ligeledes vist, at nogle af de ovenfor nævnte forhold varierer årene imellem. Der var således i 1992 og 1998 særligt få, der tidligere var dømt for seksualforbrydelser, og særligt mange parvoldtægter. Begge forhold taler for, at man – alt andet lige – må forvente en lavere strafudmåling i disse år end i andre år.

Endvidere peger undersøgelsens statistiske analyser på, at strafudmålingsniveauet i 1984 – alt andet lige – var markant højere end i de øvrige år. Der er derimod ikke klare forskelle i strafudmålingsniveauet mellem de øvrige år. Det højere strafudmålingsniveau i 1984 skyldes ifølge undersøgelsen, at der i dette år blev udmålt længere straffe i sager om voldtægt efter § 216, stk. 2, samt i sager, hvor tiltalte tidligere var dømt for seksualkriminalitet. Der ville således ikke være en klar forskel i strafudmålingsniveauet i de undersøgte år, såfremt disse domme ikke indgik i undersøgelsen.

4.2. Straffen for voldtægt i nyere retspraksis

I det følgende gennemgås nyere retspraksis med henblik på at belyse det aktuelle straffniveau i sager om voldtægt.

Ved beskrivelsen af straffniveauet er der taget udgangspunkt i dommene i bilag 2 til denne redegørelse, der indeholder en beskrivelse af størstedelen af de domme fra 1998, der er indgået i undersøgelsen. Endvidere er inddraget de trykte landsretsdomme fra perioden 1993 – 2000, der er nærmere beskrevet i bilag 3.

Ved belysningen af det aktuelle straffniveau tages der udgangspunkt i den opdeling af voldtægt i overfaldsvoldtægt, kontaktvoldtægt og parvoldtægt, der også anvendes i undersøgelsen i bilag 1, jf. bilaget side 8.

Ved overfaldsvoldtægt forstås således voldtægt mod en person, som gerningsmanden slet ikke kender eller kun har et yderst perifert kendskab til, og hvor der ikke foregår for voldtægten har været samvær af den karakter, der er beskrevet nedenfor under kontaktvoldtægt.

Ved kontaktvoldtægt forstås det, der på engelsk kaldes »date-rape«, altså situationer, hvor parterne umiddelbart inden voldtægten har været sammen på en måde, som kunne være optakt til en seksuel kontakt. Kontaktvoldtægt omfatter endvidere voldtægter, hvor parterne kender hinanden i forvejen, f.eks. naboer og kolleger, uanset om selve voldtægten har karakter af et overfald.

Ved parvoldtægt forstås voldtægt mod en nuværende seksuel partner og voldtægt mod en tidligere seksuel partner, såfremt forholdet er ophørt inden for et kortere tidsrum forud for voldtægten

Denne opdeling er valgt, fordi den må antages at være almindelig anerkendt som en væsentlig faktor for strafudmålingen, jf. sammenfatningen i bilag 1, og fordi den er velegnet til en beskrivelse af strafudmålingsniveauet. Sondringen er også anvendt i undersøgelsen foretaget af Flemming Balvig, jf. pkt. 3.2. ovenfor.

Dog bemærkes, at det i nogle sager kan være vanskeligt at vurdere, hvilken af de tre former for voldtægt der er tale om, idet der er en glidende overgang mellem de forskellige kategorier. Det kan således i nogle tilfælde diskuteres, om der foreligger den eller den anden form for voldtægt.

I det følgende sondres endvidere mellem domme, der omfatter fuldbyrdet voldtægt, og domme, hvor der alene dømmes for forsøg, idet også denne faktor har væsentlig betydning for strafudmålingen.

Der er tale om et forholdsvis spinkelt materiale, og det kan ikke udelukkes, at nogle af dommene er udtryk for en strafudmåling, der ikke umiddelbart harmonerer med det generelle niveau. Vurderingerne nedenfor må derfor læses med dette forbehold.

Straffene for *forsøg på overfaldsvoldtægt* varierede i dommene fra 1998 (gruppe 1 i bilag 2), der omfatter 11 domme, fra hæfte i 4 måneder til fængsel i 2 år.

I 7 af disse 11 domme lå straffene mellem 6 måneders fængsel og 9 måneders fængsel. Kun i én sag (dom 7, 1998) er der udmålt en lavere straf (hæfte i 4 måneder), hvilket skyldes den tiltaltes unge alder (17 år), og at der var tale om et mindre alvorligt forhold.

Tre domme gav fængsel i henholdsvis 1 år, 1 år og 6 måneder og 2 år. Dommen, der gav fængsel i 1 år og 6 måneder (dom 6, 1998), omfattede